

2024-05-27 Nr. NV-1344

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-843(2) TAIS-24-9551		DĖL INTERNETINIŲ TARPININKAVIMO PASLAUGŲ IR INTERNETO PAIEŠKOS SISTEMŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne		2024-05-14	

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

EK inicijavo Lietuvai pažeidimo procedūrą dėl netinkamo ES reglamento dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo nuostatų įgyvendinimo, motyvuodama tuo, kad Lietuva nenustatė veiksmingų, proporcingų ir atgrasančių priemonių, kadangi nepaskyrė ES reglamento vykdymo priežiūros institucijos ir nenustatė baudų už ES reglamento pažeidimus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma paskirti Konkurencijos tarybą atsakinga už ES reglamento priežiūros vykdymą Lietuvoje. Nustatyti, Konkurencijos tarybai pareigą: 1) prižiūrėti kaip internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir interneto paieškos sistemų teikėjai laikosi ES reglamento reikalavimų; 2) nagrinėti skundus dėl ES reglamento pažeidimo, atlikti tokio pažeidimo tyrimą savo iniciatyva ir taikyti nustatytas sankcijas; 3) bendradarbiauti su kitų ES valstybių narių priežiūros institucijomis, teikti joms pagalbą atliekant tarpvalstybinio pobūdžio tyrimus ir keistis informacija, teikti informaciją EK apie atliktus ir (ar) atliekamus tyrimus dėl ES reglamento; 4) konsultuoti ūkio subjektus dėl ES reglamento nuostatų taikymo.

Teikiamu sprendimo projektu siekiama sudaryti palankesnes galimybes verslams, besinaudojantiems internetinių platformų paslaugomis, įgyvendinti savo teises, taip pat tikimasi, kad Konkurencijos tarybą paskyrus priežiūros institucija sumažės krūvis teismams, be to, smulkesniems verslo subjektams bus paprasčiau, pigiau ir lengviau kreiptis į priežiūros instituciją ginant savo interesus nei kreipiantis tiesiai į teismą.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Anot rengėjų, siekiant užtikrinti tinkamą ES reglamento įgyvendinimą Konkurencijos tarybai bus pavestos naujos funkcijos, kurioms įgyvendinti reikės įsteigti 6 naujus etatus, ir skirti Konkurencijos tarybai papildomų lėšų. Skaičiuojama, kad tinkamam naujų funkcijų įgyvendinimui Konkurencijos tarybai reikės 355 tūkst. eurų per metus. Lietuvoje veikia arba paslaugas verslo klientams teikia bent kelios dešimtys internetinio tarpininkavimo platformų paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų teikėjų. Taip pat aktualus ne tik el. prekyviečių skaičius, bet ir jomis besinaudojančių verslo klientų skaičius, nes dalis Reglamente nustatytų reikalavimų yra nukreipti į sutartinius santykius su platintojais. Lietuvoje internetinės tarpininkavimo paslaugos (el. prekyvietės) yra dažniausiai naudojamas elektroninės prekybos kanalas, 2022 m. šį prekybos kanalą naudojo 30,4 proc. e. prekyba užsiimančių įmonių (apie 15 tūkstančių). 2023 m. Konkurencijos tarybos atlikta el. prekyviečių stebėseną parodė, kad didžiausiose elektroninėse prekyvietėse prekiaavo daugiau nei po tūkstantį prekiautojų. El. prekyviečių populiarumas nuolat auga (nuo 14,8 proc. besinaudojančių 2019 m. iki 30,4 proc. – 2022 m.), todėl ir el. prekyviečių, ir verslo klientų ateityje turėtų daugėti.

Priėmus Įstatymo projektą bus keičiamas Konkurencijos tarybos darbo reglamentas. Taip pat, vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, Konkurencijos taryba ES reglamento taikymo apimtyje privalės pasitvirtinti savo veiklos prioritetus.

STEBĖSENA

Siūloma nustatyti, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija atlieka teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Derinta su Konkurencijos taryba, Teisingumo, Vidaus reikalų, Finansų ministerijomis, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija. Nacionalinė teismų administracija derino be pastabų. Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija pastabų nepateikė. Po klausimo aptarimo 2024 m. gegužės 14 d. tarpinstituciniame pasitarime, anot rengėjų, likusios Teisingumo ministerijos pastabos suderintos darbo tvarka, Finansų ministerijos siūlymas dėl papildomo Konkurencijos tarybos finansavimo pakartotinai įvertintas, papildomai pateikti duomenys dėl finansų poreikio aiškinamajame rašte, į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymo projekto svarstymas Seime pagal Seimo pavasario sesijos darbų programą – gegužės mėnuo.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Saulius Gaigalas
EPG patarėjas